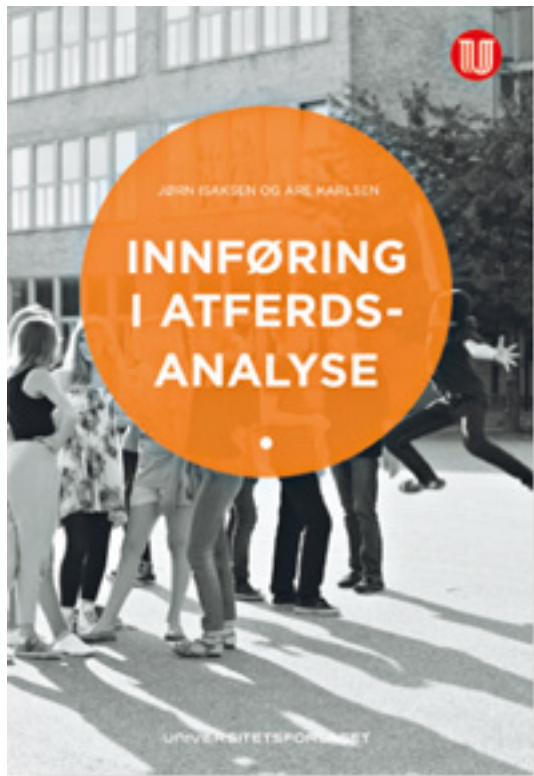

Jørn Isaksen og Are Karlsen:

Innføring i atferdsanalyse

Boka gir det som trengs til at praksis og en veileder kan ordne resten.

Universitetsforlaget, 2013. 168 Sider

Etter 17 år som psykolog har jeg ennå ikke anvendt atferdsanalytiske prinsipper på grunnleggende nivå. Men jeg har lest det meste av alt Skinner har skrevet, og jeg har savnet ei oversiktlig bok som kan forklare det grunnleggende slik praktikerne opplever det. Så det jeg lurte på da jeg begynte å lese, var om dette kunne være boka.

Praktisk og grundig

De bøkene som finnes på norsk om atferdsanalyse fra før, har, mener jeg i hvert fall, slagside mot teori og hva som kan gjøres – men lite rent praktisk om *hvordan*. Isaksen og Karlsen forteller oss ikke bare hva man skal søke å oppnå, men rent praktisk hvordan man gjør det. Målgruppa for boka skal være vernepleie, barnevern, habilitering og spesialpedagogikk. Det er altså først og fremst ei *lærebok for praktikere*. Og som det fremstår den først og fremst omfattende, dernest grundig. Det meste er med, fra pottetrening via alvorlige atferdsproblemer til psykoterapi. Dog ikke et ord om organisasjonspsykologi.

Boka åpner med enkle definisjoner og begrepsavklaringer, og har også en (dessverre nødvendig) del om misforståelser innenfor atferdsanalysen. Feiden mellom Chomsky og Skinner er ikke nevnt, men den ble da også avblåst av Kenneth Mac-Corquodale i 1970 uten at mine forelesere fikk det med seg (se for eksempel Roediger (2004), Skinner (1971)).

Jeg savner den helt enkle, logiske forklaringa på hvorfor atferdsanalysen avviser mentale atferdsforklaringer

Mentale forklaringer

Forfatterne er gode på begrepsavklaring. Jeg savner imidlertid den helt enkle, logiske forklaringa på hvorfor atferdsanalysen avviser mentale atferdsforklaringer. Det kommer ganske enkelt av at for atferdanalysen er mentale hendelser *også* atferd. Ifølge Skinner er det ingen forskjell mellom verden utenfor og under huden, men ei forklaring kan ikke være på samme logiske nivå som det som skal forklares. Mentale forklaringer kan aldri være fullstendige årsaksforklaringer, fordi atferd alltid er et ledd i ei rekke som begynner med den utløsende årsaken, som må være utenfor organismen, mener Skinner.

Som lærebok fungerer den bra. Den er neppe grundig nok til å kunne brukes i selvstudium, men den gir det som trengs til at praksis og en veileder kan ordne resten. Men hva med i større grad å hente prinsipper fra *precision teaching* for å lære inn begreper?

Anmeldt av Rolf Marvin Bøe Lindgren, daglig leder, Grendel evidensbasert psykologi